

Số: 6955 /BYT - KCB

Hà Nội, ngày 14 tháng 12 năm 2020

V/v góp ý dự thảo Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường các biện pháp triển khai hoạt động Phòng, chống tác hại của thuốc lá

Kính gửi:

- Các Bộ, ngành
- Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố.

Nhằm đẩy mạnh việc thực hiện Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá, đồng thời thực hiện kiến nghị của Ủy ban về các vấn đề Xã hội của Quốc hội về việc tăng cường sự chỉ đạo của Chính phủ trong công tác phòng, chống tác hại của thuốc lá (PCTH thuốc lá), Bộ Y tế xây dựng Dự thảo Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ về tăng cường các biện pháp triển khai hoạt động PCTH của thuốc lá.

Bộ Y tế gửi dự thảo Chỉ thị của Thủ tướng Chính phủ tới các Bộ, ngành, Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố để xin ý kiến góp ý trước khi trình Thủ tướng Chính phủ ban hành. Ý kiến góp ý gửi về Cục Quản lý Khám, chữa bệnh, Bộ Y tế, 138A Giảng Võ, Ba Đình, Hà Nội trước ngày 21 tháng 12 năm 2020.

Thông tin liên hệ: bà Nguyễn Thị Thu Hương. Điện thoại 0913197413.
Email: huongvinacosh@gmail.com.

Xin trân trọng cảm ơn.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Phó Thủ tướng Chính Phủ Vũ Đức Đam (để b/c);
- Văn phòng Chính phủ (để b/c);
- Bộ trưởng (để b/c);
- Lưu: VT, KCB.

**KT. BỘ TRƯỞNG
THỨ TRƯỞNG**

Nguyễn Trường Sơn

DỰ THẢO

CHỈ THỊ

Về việc tăng cường các biện pháp triển khai hoạt động phòng, chống tác hại của thuốc lá

Sử dụng thuốc lá là nguyên nhân của nhiều bệnh và thương tật, gây mất khả năng lao động, tử vong sớm và trở thành gánh nặng kinh tế của xã hội. So sánh với các nguy cơ khác, nguy cơ tử vong sớm so hút thuốc lá là rất cao. Một nửa những người thường xuyên hút thuốc lá bị chết sớm do hút thuốc lá và một nửa trong số này chết ở độ tuổi trung niên, mất khoảng từ 15 năm đến 20 năm của cuộc sống. Việt Nam là một trong 15 nước có số người hút thuốc lá cao nhất trên thế giới. Trong khu vực các nước ASEAN, Việt Nam là quốc gia đứng thứ 3 có số người hút thuốc lá cao nhất, sau Indonesia và Philippines.

Tháng 6/2012, Quốc hội đã thông qua Luật Phòng chống tác hại của thuốc lá. Năm 2013, Thủ tướng Chính phủ ban hành Quyết định số 47/2013/QĐ-TTg thành lập Quỹ PCTH thuốc lá. Thực hiện nhiệm vụ được quy định trong Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá, Quỹ PCTH thuốc lá hỗ trợ các Bộ ngành, các tổ chức Chính trị xã hội, các tỉnh, thành phố tăng cường công tác phòng chống tác hại của thuốc lá. Với sự hỗ trợ của Quỹ, công tác phòng chống tác hại của thuốc lá đạt được các kết quả bước đầu khả quan. So với năm 2010, hiện nay, tỷ lệ hút thuốc trong nam giới Việt Nam giảm (khoảng 2%); tỷ lệ hút thuốc lá điều của nam giới khu vực thành thị giảm được 6,5%. Đặc biệt tỷ lệ hút thuốc thụ động tại nơi làm việc, trường học, một số nơi công cộng giảm rõ rệt từ 12-15 %. Điều này cho thấy ý thức tuân thủ quy định cấm hút thuốc và nhận thức về tác hại của thuốc lá trong cộng đồng đang có những chuyển biến tích cực.

Tuy nhiên sau 6 năm thực hiện Luật, công tác phòng chống tác hại của thuốc lá còn nhiều khó khăn. Thuế và giá thuốc lá ở Việt Nam vẫn còn rất thấp so với các nước trong khu vực và trên thế giới. Việc hút thuốc vẫn xảy ra tại các địa điểm công cộng. Luật PCTH thuốc lá có quy định cụ thể trách nhiệm của Ủy ban nhân dân các cấp trong việc chủ trì, phối hợp với các cơ quan, tổ chức liên quan để tổ chức, chỉ đạo, bố trí lực lượng và phân công trách nhiệm cụ thể cho các tổ chức, cá nhân có liên quan trong việc xử lý vi phạm hành chính đối với hành vi vi phạm quy định về hút thuốc lá tại địa điểm có quy định cấm, tuy nhiên cho đến nay công tác thanh tra, kiểm tra việc thực hiện Luật PCTH thuốc lá còn chưa được chú trọng. Bên cạnh đó, gần đây trên thị trường xuất hiện một số sản phẩm thay thế thuốc lá truyền thống, thường gọi là thuốc lá điện tử, thuốc lá làm nóng. Các sản phẩm thuốc lá mới này cũng gây hại đến sức khỏe con người.

Để tăng cường hoạt động phòng, chống tác hại của thuốc lá, thực hiện cam kết của Việt Nam trong việc thực hiện Công ước khung về kiểm soát thuốc lá, phấn đấu đến năm 2010, đạt mục tiêu đề ra trong Chính sách quốc gia phòng, chống tác hại của thuốc lá, Thủ tướng Chính phủ chỉ thị:

I. TĂNG CƯỜNG CÁC BIỆN PHÁP PHÒNG, CHỐNG TÁC HẠI CỦA THUỐC LÁ

1. Tăng cường công tác tuyên truyền, phổ biến về tác hại của thuốc lá, Luật PCTH thuốc lá:

a) Đẩy mạnh công tác truyền thông giáo dục sức khỏe về phòng, chống tác hại của thuốc lá trên các phương tiện thông tin đại chúng, trong các cơ quan, đơn vị và cộng đồng nhằm nâng cao nhận thức về tác hại của thuốc lá và ý thức tuân thủ quy định của pháp luật về phòng, chống tác hại của thuốc lá. Tuyên truyền, vận động cán bộ, công chức, viên chức, người lao động, hội viên các tổ chức đoàn thể không hút thuốc lá; Đa dạng hóa các hình thức truyền thông như: tổ chức các cuộc thi tìm hiểu, nói chuyện chuyên đề, giao lưu, truyền thông lưu động, cung cấp tài liệu tuyên truyền về tác hại của thuốc lá và Luật PCTH thuốc lá, các biện pháp phòng chống tác hại của thuốc lá hiệu quả.

b) Tuyên truyền, vận động nhân dân hạn chế, tiến tới không sử dụng và mời thuốc lá trong đám cưới, đám tang, lễ hội.

c) Lãnh đạo các cơ quan, đơn vị có trách nhiệm tổ chức tuyên truyền, phổ biến về tác hại của thuốc lá, các quy định của Luật PCTH thuốc lá cho toàn thể cán bộ, công chức, viên chức và người lao động tại cơ quan, đơn vị. Nội dung tuyên truyền tập trung vào việc thực hiện môi trường không khói thuốc lá tại nơi làm việc; các địa điểm cấm hút thuốc, nghĩa vụ của người hút thuốc lá, quyền, nghĩa vụ của công dân trong phòng, chống tác hại của thuốc lá

2. Thực thi nghiêm quy định về địa điểm cấm hút thuốc lá theo quy định tại Điều 11 và Điều 12 của Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá.

a) Người đứng đầu cơ quan, tổ chức, địa phương, người đứng đầu, người quản lý địa điểm cấm hút thuốc lá tăng cường chỉ đạo, tổ chức thực hiện nghiêm quy định cấm hút thuốc tại các địa điểm: Cơ sở y tế; Cơ sở giáo dục; Nơi làm việc; trên các phương tiện giao thông công cộng; Khu vực trong nhà của nhà hàng, quán cà phê, rạp chiếu phim, bến tàu, bến xe, nhà ga, bến cảng và các địa điểm trong nhà của các nơi công cộng khác.

b) Tăng cường kiểm tra việc thực hiện trách nhiệm quản lý nhà nước trong phòng, chống tác hại của thuốc lá, trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan, tổ chức, địa phương, người đứng đầu địa điểm cấm hút thuốc lá trong việc tổ chức thực hiện Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá.

c) Người đứng đầu cơ quan, tổ chức, địa phương phải đưa nội dung phòng, chống tác hại của thuốc lá vào kế hoạch hoạt động hằng năm, quy định không hút thuốc lá tại nơi làm việc vào quy chế nội bộ, gương mẫu thực hiện các quy định của pháp luật về phòng, chống tác hại của thuốc lá.

d) Xử lý nghiêm các hành vi không tổ chức thực hiện, hướng dẫn, kiểm tra, đơn đốc thực hiện đúng quy định về địa điểm cấm hút thuốc lá của người đứng đầu, người quản lý địa điểm cấm hút thuốc lá.

đ) Các địa điểm cấm hút thuốc phải niêm yết/treo/đặt biển có chữ hoặc biểu tượng cấm hút thuốc lá tại các vị trí phù hợp, dễ quan sát.

e) Phát huy vai trò của người dân trong việc phát hiện, tố giác hành vi vi phạm Luật PCTH thuốc lá thông qua fanpage, trang web hoặc đường dây nóng, thư điện tử ...)

3. Tăng cường hoạt động kiểm soát kinh doanh các sản phẩm thuốc lá:

a) Kiểm soát chặt chẽ sản lượng thuốc lá tiêu thụ trong nước.

b) Tăng cường thực thi nghiêm quy định cấm bán các thuốc lá tại các địa điểm cấm hút thuốc lá, cấm bán thuốc lá phía ngoài cổng nhà trẻ, trường mẫu giáo, trường tiểu học, trung học cơ sở, phổ thông trung học, viện nghiên cứu y học, bệnh viện, nhà hộ sinh, trung tâm y tế dự phòng, trạm y tế xã, phường, thị trấn trong phạm vi 100 mét (m) tính từ ranh giới khuôn viên gần nhất của cơ sở đó.

4. Tăng cường các biện pháp về thuế và giá thuốc lá để giảm nhu cầu sử dụng thuốc lá.

Xây dựng phương án tăng thuế tiêu thụ đặc biệt kết hợp giữa thuế theo tỷ lệ và thuế tuyệt đối ở mức tối ưu giúp giảm tỷ lệ hút thuốc.

5. Tăng cường thực hiện quy định cấm quảng cáo, khuyến mại, tiếp thị và tài trợ của các công ty sản xuất, kinh doanh thuốc lá.

Xử lý nghiêm các hành vi quảng cáo thuốc lá dưới mọi hình thức; các hoạt động đăng tải thông tin về hoạt động tài trợ; hoạt động trưng bày sản phẩm thuốc lá vượt quá số lượng bao, tüt, hộp quy định theo Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá.

II. TỔ CHỨC THỰC HIỆN

Đối với các Bộ, ngành:

1) Bộ Y tế:

Chịu trách nhiệm trước Chính phủ thực hiện quản lý nhà nước về phòng, chống tác hại của thuốc lá.

Chỉ đạo và tổ chức thực hiện văn bản quy phạm pháp luật, chiến lược, chính sách, kế hoạch về phòng, chống tác hại của thuốc lá;

Tổ chức thông tin, giáo dục, truyền thông về phòng, chống tác hại của thuốc lá;

Tổ chức bồi dưỡng và tăng cường nhân lực tham gia phòng, chống tác hại của thuốc lá;

Tổ chức việc xử lý vi phạm hành chính đối với hành vi hút thuốc lá tại địa điểm có quy định cấm và hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống tác hại của thuốc lá thuộc lĩnh vực được phân công phụ trách.

Nghiên cứu tình hình sử dụng, tác hại của các sản phẩm thuốc lá mới (thuốc lá điện tử, Shisha, thuốc lá làm nóng) và đề xuất chính sách phù hợp để bảo vệ sức khỏe cộng đồng.

Nghiên cứu đề xuất thanh toán chi phí khám, tư vấn và điều trị cai nghiện thuốc lá từ Bảo hiểm y tế.

2) Bộ Thông tin và Truyền thông:

Chỉ đạo các cơ quan truyền thông tiếp tục tăng cường công tác thông tin truyền thông về tác hại của thuốc lá và các quy định của Luật PCTH thuốc lá; tuyên truyền, tập huấn cho phóng viên, biên tập viên, nâng cao năng lực truyền thông phòng chống tác hại của thuốc lá cho cán bộ thông tin cơ sở.

Tăng cường thực thi quy định cấm quảng cáo thuốc lá và thuốc lá điện tử, thuốc lá làm nóng, shisha trên internet và các xuất bản phẩm; có biện pháp kiểm soát việc quảng cáo, phát hiện và xử lý vi phạm hoạt động quảng cáo các sản phẩm thuốc lá nói chung và các sản phẩm thuốc lá mới như thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng trên internet.

Tăng cường kiểm tra và xử lý nghiêm các trường hợp đăng tải thông tin về hoạt động tài trợ của các công ty sản xuất, kinh doanh thuốc lá trên báo chí, internet, xuất bản phẩm và các loại hình thuộc chức năng, nhiệm vụ được giao.

3) Bộ Văn hoá, Thể thao và Du lịch

Tổ chức đưa thông tin, tuyên truyền về phòng, chống tác hại của thuốc lá và các biện pháp hạn chế sử dụng thuốc lá vào trong các hoạt động văn hóa, thể thao, du lịch và đời sống gia đình; quy định việc hạn chế sử dụng hình ảnh diễn viên sử dụng thuốc lá trong tác phẩm điện ảnh, sân khấu, truyền hình;

Chỉ đạo tăng cường thực hiện môi trường không khói thuốc lá tại các sự kiện văn hóa, thể thao, xây dựng các địa điểm du lịch không khói thuốc. Lòng ghép phong trào xây dựng Làng văn hoá - Sức khoẻ với xây dựng cộng đồng dân cư không có người hút thuốc lá, thuốc lào.

Hướng dẫn thực hiện các quy định về phòng, chống tác hại của thuốc lá trong xét tặng danh hiệu gia đình văn hóa, thôn văn hóa, làng văn hóa, ấp văn hóa, bản văn hóa, tổ dân phố văn hóa.

Chỉ đạo và tăng cường kiểm soát chặt chẽ việc thực hiện quy định cấm quảng cáo thuốc lá và các sản phẩm thuốc lá mới (thuốc lá điện tử, shisha, thuốc lá làm nóng) trên các phương tiện quảng cáo ngoài trời, trong các tác phẩm sân khấu điện ảnh, tại các điểm bán thuốc lá. Xử lý nghiêm các trường hợp vi phạm.

4) Bộ Giáo dục và Đào tạo

Có trách nhiệm xây dựng nội dung về phòng, chống tác hại của thuốc lá và lồng ghép vào chương trình giáo dục phù hợp với các cấp học, biên soạn các tài liệu phù hợp để sử dụng trong các chương trình giáo dục ngoại khóa phù hợp với các cấp học.

5) Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên của Mặt trận có trách nhiệm thông tin, tuyên truyền, vận động các thành viên trong tổ chức mình và toàn xã hội không sử dụng thuốc lá, tích cực tham gia phòng, chống tác hại của thuốc lá.

6) Bộ Công an

Có trách nhiệm tổ chức việc xử lý vi phạm đối với hành vi hút thuốc lá tại địa điểm cấm hút thuốc lá và hành vi vi phạm pháp luật về phòng, chống tác hại của thuốc lá.

Chỉ đạo công an các đơn vị, địa phương tổ chức việc xử lý vi phạm đối với hành vi hút thuốc lá tại địa điểm có quy định cấm hút thuốc, lồng ghép kiểm tra việc thực hiện quy định cấm hút thuốc vào chương trình công tác kiểm tra phù hợp.

Phối hợp với Bộ Công Thương, Bộ Quốc phòng và các Bộ ngành liên quan tăng cường phòng, chống buôn lậu thuốc lá.

7) Bộ Công Thương

Tăng cường các biện pháp quản lý sản xuất, kinh doanh thuốc lá, phòng, chống thuốc lá nhập lậu, thuốc lá giả, tổ chức thông tin, tuyên truyền về phòng, chống thuốc lá nhập lậu, thuốc lá giả. Theo dõi tình hình hoạt động buôn lậu để có biện pháp ngăn chặn kịp thời.

Tăng cường kiểm tra, xử lý vi phạm hành vi nhập lậu, mua bán, kinh doanh các sản phẩm thuốc lá điện tử, thuốc lá nung nóng và shisha. Xử lý nghiêm các hành vi vi phạm quy định về bán sản phẩm thuốc lá.

Công bố công khai sản lượng được phép sản xuất và nhập khẩu thuốc lá để tiêu thụ trong nước của từng doanh nghiệp phù hợp với năng lực sản xuất và nhu cầu của thị trường.

8) Bộ Quốc phòng

Có trách nhiệm chủ trì, phối hợp với các bộ, ngành liên quan tổ chức việc xử lý vi phạm đối với hành vi kinh doanh thuốc lá nhập lậu, thuốc lá giả thuộc khu vực biên giới và lĩnh vực được phân công phụ trách.

9) Bộ Tài chính:

Nghiên cứu, đánh giá tác động của thuế tiêu thụ đặc biệt đối với việc giảm nhu cầu sử dụng thuốc lá, đề xuất lộ trình tăng thuế tiêu thụ đặc biệt đối với mặt hàng thuốc lá đến mức cần thiết theo khuyến cáo của Tổ chức y tế thế giới để giảm nhu cầu sử dụng thuốc lá.

Các Bộ, ngành tăng cường chỉ đạo công tác phòng, chống tác hại của thuốc lá trong ngành theo chức năng, nhiệm vụ được giao, đôn đốc việc thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về PCTH thuốc lá của các Sở, ban, ngành; Tăng cường phối hợp liên ngành trong hoạt động phòng, chống tác hại thuốc lá; Đẩy mạnh các hoạt động thanh tra, kiểm tra, xử lý các hành vi vi phạm quy định của Luật Phòng, chống tác hại của thuốc lá, đặc biệt là hành vi hút thuốc tại địa điểm có quy định cấm.

Đối với Ủy ban nhân dân cấp tỉnh:

- Tăng cường vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của các cấp Đảng ủy trong việc triển khai, quán triệt các chủ trương của Đảng, chính sách của nhà nước nhằm nâng cao nhận thức của cả hệ thống chính trị và toàn thể nhân dân về PCTH thuốc lá;

- Phân công, xác định rõ vai trò, trách nhiệm của các cấp ủy Đảng, chính quyền, các sở ban ngành, Mặt trận và các hội, đoàn thể trong tổ chức thực hiện Luật PCTH thuốc lá.

- Tiếp tục kiện toàn, nâng cao hiệu quả hoạt động của Ban chỉ đạo phòng chống tác hại thuốc lá của tỉnh với sự tham gia của Lãnh đạo UBND tỉnh làm trưởng ban và có sự phối hợp chặt chẽ giữa các ngành, các cấp tại địa phương trên cơ sở đó UBND tỉnh trực tiếp chỉ đạo các sở, ban, ngành, đoàn thể nghiêm túc triển khai thực thi Luật PCTH thuốc lá.

- Phân cấp, quy định rõ trách nhiệm tổ chức thực hiện, thanh tra, kiểm tra, giám sát và xử lý vi phạm cụ thể cho từng ngành, từng lĩnh vực của tỉnh

- Chỉ đạo các Sở, ban, ngành, Ủy ban nhân dân cấp huyện, xã ban hành kế hoạch thanh tra, kiểm tra hằng năm về PCTH thuốc lá

- Đẩy mạnh công tác thanh tra, kiểm tra thực hiện Luật Phòng, chống tác hại thuốc lá ở tất cả các cấp, tập trung vào kiểm tra thực hiện các quy định về địa điểm cấm hút thuốc, kiểm tra việc chấp hành quy định về mua bán, trưng bày, quảng cáo sản phẩm thuốc lá.

- Ban hành kế hoạch phòng chống tác hại thuốc lá hằng năm của tỉnh và chỉ đạo các Sở ban ngành, UBND các huyện, thị xã, thành phố thuộc tỉnh ban hành kế hoạch triển khai hoạt động PCTH thuốc lá; Triển khai quyết liệt các quy định cấm hút thuốc lá tại các bệnh viện, trường học, trên các phương tiện giao thông công cộng.

- Tăng cường kiểm tra, đôn đốc việc thực hiện nhiệm vụ quản lý nhà nước về PCTH của thuốc lá của các Sở ban, ngành, UBND cấp huyện, xã.

- Tăng cường kiểm tra việc thực hiện quy định cấm bán thuốc lá phía ngoài cổng nhà trẻ, trường mẫu giáo, trường tiểu học, trung học cơ sở, phổ thông trung học, viện nghiên cứu y học, bệnh viện, nhà hộ sinh, trung tâm y tế dự phòng, trạm y tế xã, phường, thị trấn trong phạm vi 100 mét (m) tính từ ranh giới khuôn viên gần nhất của cơ sở đó.

- Phân công, bố trí nhân lực làm công tác quản lý nhà nước, tổ chức triển khai, theo dõi thi hành pháp luật về PCTH thuốc lá. Tăng cường bồi dưỡng, nâng cao năng lực cho cán bộ làm công tác kiểm tra, theo dõi thi hành pháp luật về PCTH thuốc lá.

- Chỉ đạo các cơ quan chức năng tại địa phương rà soát, xem xét không cấp giấy phép bán thuốc lá tại các địa điểm cấm hút thuốc lá.

- Mở rộng mạng lưới trung tâm tư vấn cai nghiện tại địa phương, trước mắt là tại tất cả các bệnh viện đa khoa tỉnh, bệnh viện chuyên khoa lao phổi, Trung tâm y tế; đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, kinh phí cho các địa điểm tư vấn cai nghiện thuốc lá để tư vấn, điều trị cho người nghiện thuốc lá.

- Tăng cường vai trò của các hội, đoàn thể địa phương trong công tác tuyên truyền, nâng cao ý thức của nhân dân, để người dân hiểu rõ tác hại của thuốc lá, giảm tỷ lệ người hút thuốc trong nhà, nơi công cộng đông người, bệnh viện, trường học.

Bộ trưởng, Thủ trưởng cơ quan ngang bộ, Thủ trưởng cơ quan thuộc Chính phủ, Chủ tịch Ủy ban nhân dân các tỉnh, thành phố trực thuộc trung ương có trách nhiệm tổ chức, chỉ đạo thực hiện nghiêm túc Chỉ thị này, định kỳ báo cáo hằng năm việc thực hiện Luật Phòng chống tác hại của thuốc lá thuộc lĩnh vực được phân công phụ trách về Bộ Y tế để tổng hợp báo cáo Thủ tướng Chính phủ.

Nơi nhận:

- Ban Bí thư Trung ương Đảng;
- Thủ tướng, các Phó Thủ tướng Chính phủ;
- Các bộ, cơ quan ngang bộ, cơ quan thuộc Chính phủ;
- HĐND, UBND các tỉnh, thành phố trực thuộc Trung ương;
- Văn phòng Trung ương và các Ban của Đảng;
- Văn phòng Tổng Bí thư;
- Văn phòng Chủ tịch nước;
- Văn phòng Quốc hội;
- Hội đồng Dân tộc và các Ủy ban của Quốc hội;
- Tòa án nhân dân tối cao;
- Viện kiểm sát nhân dân tối cao;
- Kiểm toán nhà nước;
- Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam;
- Cơ quan Trung ương của các đoàn thể;
- VPCP: BTCN, các PCN, Trợ lý TTg, TGĐ Công TTĐT, các Vụ, Cục, đơn vị trực thuộc;
- Lưu: VT, KSTT (2b).

THỦ TƯỚNG

Nguyễn Xuân Phúc